

Budapest,
1943.
április 21

V. évf
16. sz.

Egyes
szám ára:
70 fill.

MAGYAR HIRADÓFILM

SZERKESZTI
DEMATOLAY
K. CÉGA



ITT AZ EZREDIK MAGYAR HIRADÓFILM



A

Legényvásár

foytatja diadalútját!



Vaszary János
szellemes tréfái,

Harald Braun
bravúros rendezése,

**R Ö K K
MARIKA**

*remek tánca,
éneke és játéka*



Forgalom bahozza:

Franz Grothe

*ragyogó slágermuzsikája
újból meghódítják
a közönséget!*

**UFA FILMIPARI ÉS FILM-
KERESKEDELMI R. T.**

BUDAPEST, KOSSUTH LAJOS-U. 13. T: 183-858

MAGYAR

film

SZERKESZTI: *Szatolay K. Géza*

FILMKAMARAI ÉS MOZIEGYESÜLETI SZAKLÁP
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VII., Erzsébet-körút 13. IV. emelet.
Tel.: 420-796, 426-576. Postatakarékp. csekksz.: 15410.
Előfizetési ár: egy évre 35 pengő, félévre 18 pengő.

V. ÉVFOLYAM 16. SZÁM — MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN — BUDAPEST, 1943. ÁPRILIS HÓ 21

Egyelőre csak két hónapra osztotta be az Országos Nemzeti Filmbizottság a műtermeket

Az Országos Nemzeti Filmbizottság, mely előtt több, mint hetven jelentkező műtermi igénylése fekszik, sorozatos üléseken igyekezik a műtermek igazságos elosztása fölött határozni. A több, mint százötven benyújtott téma tekintetbevételével az április 15-én tartott ülésen úgy határozott a Nemzeti Filmbizottság, hogy az igénylők eddigi munkásságának alapján *egyelőre két hónapra* osztja be a műtermeket.

Igen öröndetes jelenség, hogy a tömegével jelentkező új gyártók közül eddig egyetlen kérését sem teljesítette az Országos Nemzeti Filmbizottság, miután az a felfogás alakult ki, hogy *elsősorban a régi, megbízható cégek igényeit elégítik ki, s hogy a nyersanyaggazdálkodás mai nehéz viszonyai mellett veszélyes volna az új cégek kísérletezését elősegíteni.* Ennek az álláspontnak alátámasztásához hozzájárul az is, hogy az újonnan jelentkezők közül úgyszólván senki sem rendelkezik a megfelelő és megnyugtató jelentő szaktudással, míg a régi cégek már beigazolták rátermettségüket.

Az egyelőre két hónapra hozott döntés szerint a következőképpen osztották be a műtermeket:

A Hunniában első turnus: 1. Mester film. Kalmár László: »Sziámi maeska« (ideiglenes színmű) filmje, amelyet Kalmár László rendez.

2. Erdélyi film. Móra Ferenc: »Ének a búzamezőkről« vagy pedig Szeffedin Szeffek bej: »Kalotaszegi madonna« című filmje, amelyet Szöts István rendezne.

3. Aurora film. Móricz Zsigmond: »Kerek Ferkó« című regényéből készült filmet Martonffy Emil rendezésében.

A Hunnia filmgyár második turnusában a következő filmek készülnek:

4. A Honvédelmi Minisztérium repülőfilmje: »Csillagok felé«. Gyártja a Délibáb film. Rendezője még nincs meghatározva.

5. A Propaganda Minisztérium történelmi filmje, amely Kosuth Lajos életéről szólna. A filmet Bubik Árpád rendezi s a gyártásvezetője Szalontai Kiss Miklós.

6. Zilahy Lajos (Pegazus) filmje: »Valamit visz a víz«. A rendező Zilahy Lajos.

A Magyar Filmirodában június végéig két film készül:

1. A Filmiroda saját filmjeként Zsigray Julianna: »Féltékenység« c. filmje Bányk Viktor rendezésében.

2. Elvben kiutalták ezt a műtermét is, azonban a forgatókönyvre vonatkozóan még nem történt döntés.

A további műtermek kiutalására

vonatkozóan legrövidebb időn belül határoz az Országos Nemzeti Filmbizottság, ami *annál is inkább igen fontos és szükséges, hogy a bizonytalanság, amely ma még fennáll, teljes mértékben eloszoljék.* Több cég van ugyanis a régiak közül, amelyek nagy személyzettel dolgoznak s így tudniok kell, hogy a jövő évadra hány műteremmel számolhatnak, s ennek megfelelően üzemüket fenn tudják-e tartani.

Bizonyosak vagyunk afelől — ismerve az Országos Nemzeti Filmbizottság szociális elgondolásait —, hogy *mindazok a régi cégek, amelyek a mai idők szellemét átérzik, meg fogják kapni a megfelelő műtermet, s így működésüket teljes mértékben biztosítani tudják.*

A magyar film- és moziszakma nagy várakozással tekint az Országos Nemzeti Filmbizottság döntése elé, mert hiszen a magyar filmgyártás jövője ezekben a napokban dől el.

A színes filmezés mai helyzete Pulvári Károly előadása a Magyar Kinotechnikai Társaságban

A Magyar Kinotechnikai Társaság tizedik évi rendes közgyűlése alkalmából Pulvári Károly, a Magyar Filmiroda Rt. helyettes igazgatója a drezdai nemzetközi filmkongresszus előadásai alapján a színes film mai állásáról előadást tartott. Mielőtt az előadás megkezdődött, Pozsonyi Gábor a társaság elnöke, dr. Szabó Gusztáv műegyetemi tanár, országgyűlési képviselő nevében megnyitotta az ülést és rámutatott arra, hogy a Magyar Kinotechnikai Társaság immár tizedik évi rendes közgyűlését tartja, tehát ez az alkalom ünneplésre volna méltó, azonban a mai idők komolyságához mérten a társaság csak egy előadás keretében kívánja megünnepelni tízéves fennállását. Megemlítette Pozsonyi Gábor, hogy a társaság az elmúlt tíz év alatt mintegy 50 előadást

tartott, tagjainak száma 69, amely szám teljes mértékben arányban áll a magyar filmszakmával, helyesebben a filmszakmában és az azzal rokon szakmákban filmtechnikával foglalkozók számával. Említésre méltó, hogy Európában a Német Kinotechnikai Társaságon kívül csupán nekünk, magyaroknak van ilyen társaságunk.

A bevezető szavak után Pulvári Károly megkezdte előadását.

— A színes filmezést hosszú évek, sőt évszázadok kutatásai előzték meg. Hogy ma a filmtechnikának ismét új küszöbére érkezünk, azt igen sok szorgalmas kutatónak köszönhetjük. Így mindenki tudja, hogy Newton angol fizikus nevéhez fűződik az a felfedezés, hogy a fehér fényt a spektrum színalkotóira lehet felbontani. Ennek ma több, mint 250 éve és mégis ez

volt e téren a legelső és legnagyobb lépés. Ha a fehér fényt prizma vagy rács segítségével felbontjuk és az így keletkezett színes spektrumot hunyorítva nézzük, megállapíthatjuk, hogy abban lényegében három főszín dominál: a piros, zöld és kék. Ezt a három színt a következőkben alapszíneknek fogjuk nevezni. Newton azt a tényt, hogy a fehér fény színek keveredéséből áll, azzal bizonyította, hogy a spektrum színeit ismét összekeverve, fehér fényt kapott. A keverés (elvé alapján) azután rájöttek arra, hogy minden szín három alapszínből keverés révén előállítható. Miután ezek a tények ismeretessé váltak, a színes fotografálásnak lényegeként természetesen volt az a gondolat, hogy a körülöttünk levő színes világról három színkivonatú képet készítsünk és azokat valamilyen formában egyesítsük. Az így egyesített színkivonatokat a keverés elvé alapján az eredeti színes képet adják.

A színes fényképezés fejlődése

Igy azután az idők folyamán két főcsoportba sorolható a színes képek fejlődése. Az egyik csoport a fizikai eljárások csoportja. Ennél három reális képet készítettünk, majd ezek összegezése (addíció) segítségével állítjuk elő a színes képet. Ezek az ún. addíciós eljárások. Hátrányuk, hogy fénykihasználásuk csekély. Előnyük, hogy bonyolult vegyi eljárásoktól nagyrészt mentesen lehet színes képeket előállítani, s így természetesen a fejlődés elején ezek az eljárások nyomultak előtérbe. A másik csoport a kémiai eljárások csoportja, amelynél egy reális képet állítunk elő és három fényérzékeny réteget alkalmazunk, amelyek közül minden réteg azt a fényt használja ki, amely a másiktól számára megmaradt szűrés révén. Ezeket egyébként szubtraktív eljárásoknak is nevezzük. A fény kihasználása ezeknél az eljárásoknál lényegesen jobb. Idők folyamán e két főcsoportban rengeteg különféle eljárás fejlődött ki, amelyekkel külön foglalkozni nem kívánunk. A következőkben csupán azokra a fontos és színes fotografálás szempontjából határkövet jelentő fizikai felfedezésekre kívánunk rámutatni, amelyeknek nyomában azok a gyakorlatban is jól kezelhető és ma már az általános elterjedés felé törő eljárások kifejlődtek.

Mielőtt tovább mennénk, néhány szóval meg kell magyaráznunk, mi a komplementer színek. Ennek a fogalomnak a tisztázására azért van szükség, mert míg a fekete-fehér filmnél a pozitív másolatban szereplő feketedések a negatívban világos résznek felelnek meg, addig a mai másolatban a színes filmnél, és pedig elsősorban az Agfakolornál, a pozitív másolatban szereplő színeknek a negatívban

a komplementer színek megfelelő recíprok feketedésű részei felelnek meg. Egy szín komplementer színe az a szín, amely azzal összekeverve fehér színné egészíti ki. Eppen ezért magyarul ezt kiegészítő színeknek is nevezzük. Ha tehát a kék, zöld és piros szí-

Az Agfakolor és Kodak-chrom módszerek

A különböző színes eljárások hosszú ideig vívták egymással műszaki csatá-jukat, míg végül is a technika jelen állása mellett a vegyi eljárások kerültek ki győztesen. Ezzel távolról sem akarjuk azt mondani, hogy a jövőben nem adódhat egy másik eljárás, amely valamelyik régi eljárást felkarolva fog igen jó eredményekre jutni, de kétségtelen, hogy ma a mi szempontunkból egyedül az Agfakolor eljárás az, amely tekintetbe jöhet. Eppen ezért ezt az eljárást és az ezzel kapcsolatos fejlődést kívánjuk részletesebben ismertetni. Megemlékezünk még a Kodak-chrom eljárásról is, amely lényegében ugyanazt a színező eljárást hasznosítja, amelyből később a mai Agfakolor is kifejlődött.

A színes fotografálás második alapvető felfedezése az volt, hogy rájöttek arra, hogy ha halogénezüstöt tartalmazó emulzióhoz festékanyagokat keverünk, akkor azt szelektíven tehetjük érzékennyé, és pedig arra a színre érzékenyül az anyag, amelyet a belekevert festékanyag a ráeső fénykeverékből erősebben nyel el. Így azután sikerült egymás fölött három különböző színre érzékeny ezüstreteget alkotni. Ha fényképező lencsénkkel egy ilyen külön-külön érzékenységgel rendelkező filmanyagra képet fotografálunk, akkor a kék, zöld és piros színek három különálló rétegben elhelyezkedő képet adnak. A következő feladat már most az volt, hogy az ebben a három rétegben egyelőre fekete-fehérezüst kép alakjában elhelyezkedő három színkivonatnak megfelelő képet az összetartozó színekkel megfessük. A festésre különböző eljárások voltak, azonban egyik legalapvetőbb felfedezés volt az, és ezt tekinthetjük a harmadik legfontosabb felfedezésnek, amikor 1911-ben az Agfakolor munkatársa, Fischer, rájött a tulajdonképeni színes hívás elvére. Már korábban Homolka azt találta, hogy egy ezüstkép előhívása alkalmával arra superponálódva egy attól független kép keletkezett, amely a hívónak olthatatlan oxidációs termékeiből állt. Ha tehát egy előhívott ezüst képből az ezüstöt kioldjuk, úgy annak ellenére, hogy a zselatin fixálás után teljesen átlátszó, abban mégis egy ilyen olthatatlan oxidációs termékekből álló kép van. Fischer jött azután rá arra, hogy ha a hívóhoz oltható organikus anyagokat kever, amelyeket a későbbiekben színalkotóknak fogunk nevezni, úgy ezek az előbb említett oxidációs képet együtt egy festékanyagot válasz-

neket tekintjük, akkor a piros színek a zöld és kék keveredéséből keletkező kékeszöld szín a kiegészítő színe, a zöldnek a piros és kék keveredéséből keletkező bordó szín, végül a kéknek a piros és zöld keveredéséből keletkező sárga szín a kiegészítő színe.

tanak ki és így egy festékképet kap. Ez az alapvető felfedezés tehát azt jelentette, hogy a régi fekete-fehér előhívás mellett, amely szerint csak ezüst vált ki a halogénezüstből előhívás révén, az új hívási eljárás mellett az ezüst kép mellett még egy festékkép is jelentkezett. Ha tehát e két kép közül az ezüst képet kioldjuk, úgy a tiszta festékkép marad hátra. Fischer később több színalkotót dolgozott ki, amelyek ugyanazon hívó oxidációs termékével a három alapszín, illetve annak komplementer színeinek megfelelő festékanyagot választottak ki. Fischer tisztában volt felfedezésének jelentőségével. Rengeteg kísérlettel próbált is olyan három rétegű emulziót előállítani, amely az előbb említett három színalkotó segítségével a három rétegben a szükséges festékanyagok keletkezését tette volna lehetővé, azonban az egyes rétegeknek a másik rétegbe hatoló diffúziója, azaz a színalkotók átszivárgása miatt sose tudott a problémával megbirkózni. Az átszivárgás meggátolására az egyes rétegek között diffúziós védőrétegeket javasolt, azonban ez sem segített, a problémát lényegesen nem tudta előbbre vinni. Ez az eljárás a világháború alatt és azután egy ideig feledésbe merült, később két amerikai amatőr, Mansen és Godowsky, a Kodak-társaság segítségével kikísérletezett egy eljárást, segítségül véve Fischer felfedezését, amelynek folyamán meg született a Kodak-chrom eljárás. A Kodak-chrom eljárásnál ellentétben az Agfakolor eljárással, a már említett színalkotókat a hívóhoz keverjük és így végezzük el a színes hívást. Ez az eljárás lényegében az alábbi fázisokból áll:

1. Normál hívás fixálás nélkül.
2. Következik az ezüst kioldása (marad három halogénezüst kép).
3. A fordítós eljárás szerint újra megvilágítás és mind a három réteg színes előhívása Fischer szerint, oly módon, hogy az első színes hívás alkalmával mind a három réteget kékeszöldre hívjuk.
4. A két festőrétegből meghatározott diffúziós eljárással a kékeszöld festéket eltávolítjuk (kimaratjuk).
5. A két festőréteg ezüstjét ismét halogénezüstté alakítjuk vissza.
6. A második színes hívás segítségével ismét meghatározott diffúzió által csupán a két festőréteget bíborvörösre festjük.
7. A legelső rétegből a bíbort eltávolítjuk.

8. A legfelső rétegben a halogén-ezüst regenerálása.

9. A legfelső réteg sárga szín-előhívóval való előhívása.

10. Végül a három rétegből az ezüst eltávolítása kioldás segítségével. A meghatározott diffúziót oly módon sikerült elérni, hogy az egyes rétegek között választó-rétegeket alkalmaztak

Melyik a jobb eljárás?

Amikor Fischer eljárását a amerikaiak a gyakorlatban megvalósították, az Agfa is újból intenzíven kísérletezni kezdett és megalkotta a világon ma ismert legegyszerűbb színes eljárást, amennyiben az előbbi 10 folyamat helyett a mai fekete-fehér híváshoz képest csupán egy fűrdővet alkalmaz többet. Az Agfakolor új eljárása lényegében azon a gondolaton alapul, hogy a Fischer által feltalált színalkotókat nem a hívóban alkalmazza, mint a Kodak-chrom eljárás, hanem azokat a három rétegű emulzióban az egyes színkivonatoknak megfelelően az emulzióban helyezi el. Igen nagy nehézségeket okozott az a körülmény, hogy a színkivonatoknak az emulzióhoz való keveredése az emulzió érzékenységét nagymértékben csökkentette, s hosszú idő telt el, míg olyan színalkotókat találtak, melyek az emulzió érzékenységének nem ártottak. Hogy ez milyen nehéz probléma lehetett, arról fogalmat alkothatunk akkor, ha arra gondolunk, hogy 1 kg emulzióhoz bizonyos anyagok milligrammjait keverve, az emulzió érzékenységét teljesen leronthatjuk.

Természetesen a már említett diffúziós probléma is nagy nehézséget okozott, míg végül is sikerült olyan színalkotókat kidolgozni, amelyek az emulzióba keverve abból többé kibonthatók nem voltak. Ilyen színalkotók a fenolok, illetőleg naftolok vagy a re-

és a hívás idejét úgy állították be, hogy a vegyszereknek az emulzióba való hatolásához csupán annyi időt engedtek, hogy az a szükséges rétegmélységet átjárja.

Amint látjuk, ez az eljárás 10 különböző munkafázisból áll, rendkívül bonyolult, de mindnyájan tudjuk, hogy igen szép színeket adott.

akcióképes metilén csoportjában található, és ma már egész sereg ilyen anyagot dolgoztak ki. Az új Agfakolor színes anyaga a következőképpen van felépítve: legfelül találjuk a kékre, majd utána a zöldre és legvégül a pirosra érzékenyített réteget. A kék és zöld réteg között sárga szűrőréteget alkalmaznak, hogy a bróm-ezüst saját érzékenységét kiküszöböljék. A zöld réteg ortokromatikus, a piros réteg pedig pankromatikus emulzió. E két utóbbi réteg között zselatin elválasztó réteget alkalmaznak. A piros réteg alatt a celluloidon közvetlenül egy anti-halo- vagy fényugár-mentesítő réteget alkalmaznak, amelynek szerepe közismert. Az egyes rétegek vastagsága 4–5 mikron, + – 1 mikron ingadozással. Színes hívás céljaira pl. a dimethylamidoanilint használhatjuk, amely a már említett színalkotókkal felépített emulziót színesen fogja előhívni.

Nem akarunk kitérni a részletekre, de könnyen belátható, hogy az új Agfakolor anyag előbb leírt felépítése mellett azzal a sajátos tulajdonsággal rendelkezik, hogy minden egyes rétege tulajdonképpen mind a három alapszínre működik. Ez paradox módon hangzik, azonban az a helyzet, hogy a kékre érzékenyített réteg sárga színalkotóval, a zöldre érzékenyített réteg bíbor, végül a pirosra érzékenyített réteg zöldeskék színalkotóval van keverve.

A „Beszélő köntös” és a „Lidércfény” fényképezése

Minket filmtechnikusokat kizárólag az az eljárás érdekel, amely lehetővé teszi azt, hogy a színes negatívról színes másolatok készülhessenek. Eppen ezért ha nem alkalmazunk a hívás alkalmával fordítós eljárást, hanem közvetlen megvilágítás után az előhívást azonnal színelőhívóval végezzük, majd a megmaradt halogénezüstöt kimossuk, végül az ezüstöt eltávolítjuk, egy negatív komplementer képet kapunk. Amennyiben ezt a komplementer képet egy ugyanilyen szerkezeti összetételű anyagra másoljuk, mint ahogy azt már leírtuk, az eredeti színek megfelelő pozitív másolatot állíthatunk elő.

Amikor a színes nyersanyag lényegében meg volt, elkövetkezett annak tökéletesítése. »A nők jobb diplomáták« és a »Beszélő köntös« c. filmek óta a »Lidércfény« c. filmet már egy négyszer nagyobb érzékenységű nyers-

anyagra fotografálták. A negatívok színviasszaadását javították újfajta szenzibilizátorok alkalmazása révén, amelyeknek az volt a lényege, hogy az egyes alapszínekre vonatkozó érzékenység-görbék maximumait széthúzták, elektromos hasonlattal élve egy meredekebb oldallal rendelkező tökéletesebb sávszűrőt alkalmaztak. A negatív rétegek érzékenységi görbéi csekély mértékben szétlapultak, úgy, hogy a 400 millimikrontól 700 millimikronig terjedő fényterületet teljes egészében átfoghassák. A pozitív anyag rétegeinek és ezzel szemben teljesen más érzékenyítést adtak, amennyiben az egyes rétegeket az alapszínnek új pontjában igen éles rezonancia-görbéivel bíró szelektív módon érzékenyítették. Figyelmembe véve azt, hogy a pozitív anyag mindenkor azonos, már rögtön a kezdet kezdetén két különböző negatív anyag előállítására vált szükségessé.

Ugyanis lényeges az, hogy a negatív rétegek érzékenységi maximumai az említett pozitív érzékenységi maximumokkal fedésben legyenek. Azonban egész más a negatív egyes rétegeinek összetétele, ha a képet izzó fényvel vagy napfényvel világítjuk meg. Eppen ezért az így okozott eltolódások kiküszöbölésére született meg a kétféle negatív anyag. Az új pozitív anyag meredekebb, nagy átmeneti területe van, miáltal a sötét részek részletűsége jelentkezik. Itt rögtön rámutathatunk egy problémára, amely a színes filmezéssel kapcsolatosan ugyancsak megoldást nyert, amennyiben az első filmek esetében a hangos színekivonatokból állott. A színkivonatú hangnyomnak természetesen lényegesen kisebb volt a dinamikája és így a filmsustorgások, karcolások és szemcsesustorgások a hangpozitív használhatóságát és jóságát erősen csökkentették. Ez volt az eset »A nők jobb diplomáták« és a »Beszélő köntös« esetében is. A hang minőségének az említett körülmények folytán való csökkenése annyira bántó volt, mert a festékkivonat bizonyos mértékben a magas hangok amplitudóját is csökkentette, hogy igen nagy apparátussal láttak hozzá a tehozott hibák kiküszöbölésének. Végül is két megoldást találtak. Az egyik megoldás szerint a jelenlegi caesium fotocella helyett kék fényre érzékeny ú. n. antimon fotocellákat alkalmaztak. Ezeknek érzékenysége a caesium fotocella érzékenységének cca húszszorosa volt, tekintetbe véve azonban, hogy a lámpa fényében a kék szín energiája cca. $1/10^e$ a piros fény energiájának, az antimon cella sem tudott többet, mint kétszeres dinamikát elérni. Új, specia- lisan kék fényt kibocsátó hanglám- pák segítségével sikerült ezt a hátrányt kiküszöbölni, azonban ez a megoldás az összes hangos berendezések, hang- lámpa és fotocella részeinek kicserélésére vezetett volna. Ezek miatt a hátrányok miatt azután egy másik utat választottak, amely abból állott, hogy a pozitív kópiát normálisan színesen előhívták majd a megmaradt halogénezüstöt kimosták, azonban az utolsó fázis, tehát az ezüst kioldása előtt a hangosköt egy viszkozus anyaggal bevonták úgy, hogy az ezüst kioldására szolgáló fűrdőben a hangnyom ezüstje nem került kioldásra. Így tehát egy szint és ezüstöt tartalmazó hangnyom- mot kaptak, amely feketedés szempont- jából ugyanúgy viselkedik, mint a jelenlegi fekete-fehér hangmásolat. Ez a megoldás úgylátszik a helyes, mert az újabb filmek mind így vannak kidolgozva. Kétségtelen, hogy a hívás technikáját ez megnehezíti, de a végeredményt lényegesen megjavítja.

Az Agfakolor színes eljárás lényegében nem változtatott a felvételezés és veltítés technikáján, csupán a laboratórium berendezése és munkabeosztása fog alapos változáson átmenni.

A felvétel szempontjából meg kell említenünk, hogy az Agfakolor megvilágításánál igen gondosan ügyelnünk kell arra, hogy az előírt expozíciós feltételeket betartsuk, mert a nyersanyag csupán feleakkora fénykülönbségek felvételezését teszi lehetővé, mint az Agfa superpan.

Új lencsék

A színes felvételezés céljára újfajta lencsákat dolgoztak ki, amelyek ma már a régi lencsákat teljes mértékben kiszorítani látszanak. Az új lencse az egyes üvegrétegek reflexió-mentesítése révén növeli a lencse felbontó képességét és színhű visszaadását. A reflexió-mentesítést olymódon érik el, hogy az üveg és a levegő határfelületén egy átmeneti törésmutatóval rendelkező mono-molekuláris réteget alkalmaznak.

A vetítésnél a vetítő fény fényerejét mintegy 20–30%-kal kell megnövelni, fontos az is, hogy a vetítő fény színösszetétele az alapfényhez hasonló, továbbá a kivetített fény eloszlása egyenletes legyen. Az egyenletes kivetítést egy méhsejt-szerűen felépített gyűjtőlencse közbeiktatásával sikerült nagy mértékben fokozni, amennyiben az eredeti fényforrás, tehát kreátor fénynyalábját a méhsejt-lencse sok kis fénynyalábra bontotta fel. Ezt a méhsejt-gyűjtőlencsét azután egy másik lencse a filmre leképezte. Igen érdekes volt a bemutatáson megfigyelni, hogy a kreátor állásának elég durva változtatása a kivetített fény egyenletességét alig változtatta meg. Természetesen a vetítés céljára becsiszolást kell alkalmazni.



Jelenet az »Éjtéli gyors« című Tátra filmből

Végül rámutattunk arra, hogy a színes filmek másolásánál új rendszerű másológépeket kell majd beállítani, amelyeknek az a jellemző sajátosságuk, hogy a fény összetételét fényváltáskor nem változtatják, másrészt, hogy a fényváltáson kívül szűrőváltások is lehetővé válnak. A másolásoknak több elve van, ezek szerint külön alkalmazunk egy fényváltó automatát és külön egy színszűrőváltó automatát. Rámutatunk még arra, hogy a negatívban felvett színes képnek az eredeti színekhez viszonyuló torzulását, amelyet az Oswald-féle színes testben szemléltető módon egy frekvencia ka-

rakterisztikához hasonlóan felrajzolhatunk, az említett színszűrő-váltásos megoldással nagymértékben megjavíthatjuk.

Helyszűke miatt itt már nem térhetünk ki azokra a részletekre, amelyeket az előadás alkalmával kifejtünk s ki kell hagynunk azokat a részleteket is, amelyek a színes képek szubjektív szemlélése kapcsán, mint tiszta fiziológiai tények jelentkeznek és amelyek figyelembevétele éppen olyan fontos, mint magának a technikai résznek pontos és elejétől végig való tiszta felépítése.

MIT HOL JÁTSZANAK BUDAPESTEN

A barátanom
A nap hőse
A nőnek mindig
igaza van
Az első randevű
Barlettai párviadal
Borcsa Amerikában
Csalódás
Csata
Csizmás kandúr
Csókolj meg
Európa nem válaszol
Éjszaka leánya
Férfihűség
Fruska
Gülbaba
Házassággal kezdődik
Hotel kikelet
Igy is lehet repülni
Istenek kedvence
Katyi

Keresztúton

Damjanich, Otthon
Beleznay

Ösbuda
Rádus
Hazám
Éva
Deák
Toldi
Flórián
Körönd
Anna
Kamara
Hunnia, Alkotás
Omnia
Tinódi
Atrium, Fórum, Szittyá
Hungária
Délbáb
Uránia
Bethlen, Csaba
Mesevár, Ujbuda
Adria, Baross, Béke
Belvárosi, Budai Apolló
Diadal, Glória, Nép,
Petőfi, Szivárvány,
Turán, Józsefvárosi,
Rákóczi

Késő
Kölcsönkért kastély
Kútásó leánya
Legény a gáton
Legényvásár
Lesz, ami lesz
Magdolna
Nehéz apának lenni
Negyediziglen
Óplumkeringő
Pista tekintetes úr
Pofon az éjszakában
Rácsnélküli börtön
Rin-tin-tin
Szerelmi vihar
Stan és Pan
Titkos parancs
Üzenet a Volgapartról

Zoro és Huru
Vörös vihar

Nemzeti Apolló
Ipoly
Bartlang
Corvin, Korzó
Duna, Pest
Ráday
Kristály
Népszínház
Turul
Scala
Kaszinó
Maros
Erzsébet
Vitéz
Nyugat
Székely, Tisza
Nap
Andrássy, Attila,
Homeros, Kultur,
Palota, Pluto,
Tátra, Ugocsa
Zugló
Korona

A MAGYAR HIRADÓFILM DIADALÚTJA

A Magyar Filmhíradó ezredik hete áll a nemzeti talpraállásunk szolgálatában

Egy ezeréves nemzet történetében ezer hét rövid idő. A mi generációnknak életét oly tömören fogta a végzet, hogy hetek alatt néha több esemény pereg le az egyén, a nemzet és a világ életében, mint hajtadán, akár évszázadok alatt. A mi életünk ezer hetét — nemzetünknek ezt a megpróbáltatásos két évtizedét nem hasonlíthatjuk össze történelmünk egyetlen korszakával sem honalapításunk óta.

Különös de nem véletlen, hogy ezeknek az évtizedeknek összefoglalására a civilizáció a filmmel ajándékozta meg az emberiséget.

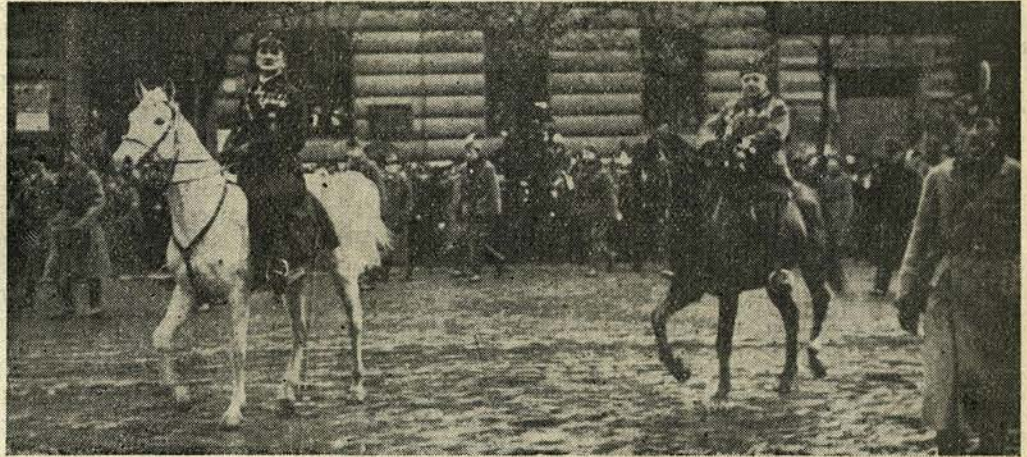
Ezzel az ajándékkal a világ nemzetei nem nagyságuk, hanem kultúrájuk szerint éltek. A nagy kultúrájú nemzetek korán bekapcsolták a modern élet lüktetésébe a filmhíradót, a kisebb nemzetek közül azonban csak a kiváltságosok vették és veszik ki a maguk részét.

Magyarország az európai kis nemzetek sorában az elsőnek rendszeresítette a nemzeti híradót. A mi feladatkörünk azonban nehezebbnek, keményebbnek és komolyabbnak szabott ki, amit azzal a két szóval tudnánk kifejezni: magyar sors. Az elmúlt ezer hét a feltámadásnak húsz évét je-

lenti s a magyar filmhíradó — amint az ezres sorszámú összefoglaló híradóban látjuk, — minden ízében a revízió és feltámadás gondolatát szolgálta.

kat is, melyek nélkül sohasem omlottak volna le a trianoni határok. Olyan virágcsokra ez a döntő eseményeknek, ahol a díszítő ágakat, leveleket és töviseket is bokrétába kötötte

lyok, az árvíz pusztításai, Kassa bombázása, a Justice for Hungary hőseinek temetése stb.). Újra átéljük a forrongó Európa nagy készülődését s azok-



Horthy Miklós fővezér bevonul Budapestre (1919.)

Minden magyar szív megdobban e részünkre oly jelentős szám láttán s mikor Páger Antal bevezető szavai felhangzanak, meghatódással nyílik ki lelkünk.

— Ezredszer fogja el a lencse a magyarság és a nagyvilág történelmi pillanatait.

Ezer évig szavakban éltek a magyarság tettei, húsz év óta mozgó képekben is megmaradnak. Hitelesebb és pontosabb igazság e képes krónika által: hitelesen és hűségesen bizonyítja a magyar életet, vitézséget, munkát, jókedvet a késő unokáknak. Ez a képes krónika elmondja nekik: hogyan emelt föl minket a mélyből az igazság.

Ezer hét óta dolgozik a Magyar Filmhíradó munkatársa, ezer héten át követte lencséjével a magyarságot a porból és gyászából fel a fénybe, a magasságba, a Kárpátokig. Eltörölhetetlen képes dokumentumokban él a munkájuk, éberségük s aszkéta lelkesedésük. Ott állnak a nemzet napszámosai közt, akik visszaadták a magyarságnak a reményt és büszkeséget. Gondoljunk rájuk emelt fővel, szeretettel.

Az ezredik magyar híradó sorozatot ad nemcsak a legfontosabb magyarországi eseményekről, hanem felöleli azokat a nemzetközi kapcsolato-

az összeállító. A legszebb virágok mellett (vitézé avatás, levente- és cserkészélet, építkezés, az ipari fejlődés, műemlékek emelése) s Trianon tövisei is megjelennek (a komáromi hídzáró drótkadá-

ban a képekben, hol a politikai látogatások állítják egymás mellé, vagy egymás ellen a nemzeteket, csak előkészítői azoknak az eseményeknek, melyek letörlik a páriskörnyékén rajzolt határokat.

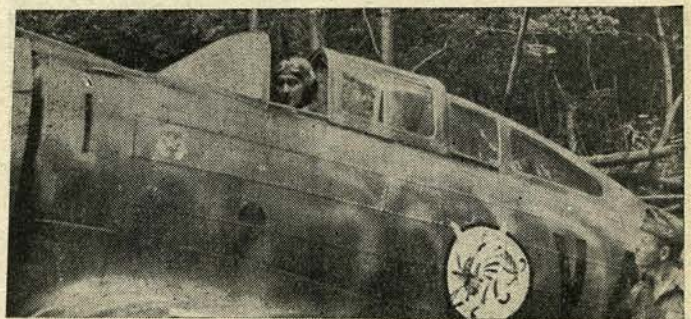
Magyar operatőrök külföldön

A híradó keretében a dobordzsai bolgár bevonulás is szerepel, sőt egy sokszor megpróbált, rokon nemzet atyja, Kemál Atatürk is megjelenik, mikor átvezeti népét a parlamentáris életformába. Mindkét történelmi kép magyar ope-

szépen összeválogatott jelenetek nemcsak történelmileg hű képsorozatot jelentenek, hanem ragyogó művészi teljesítményről, áldozatos munkáról, kitűnő technikai felkészültségről is tanúskodnak. A kép hossza 446 m (Nagy



vitéz Jákfal Gömbös Gyula



Kormányzóhelyettesünk a harc téren (1942.)

ratőr munkája. Azok az események, ahol a világháború szörnyűségei elevenednek meg, azokból a magyar híradókból vannak kivágva, amelyeket részben a külföldről átvett — velünk csereviszonyban levő híradókból vágta ki. A

László állította össze). A szöveget végig Páger Antal mondja, a zenei alátétet pedig a Magyar Filmiroda zenei ügyeinek vezetője, Paul Tibor állította össze. A jeleneteket a híradó-osztály vezetője válogatta ki.



A „JUSTICE FOR HUNGARY“ BICSKÉN (1931)



KOMÁROMI TÁRGYALÁSOK (1938 OKT. 15)



KORMÁNYZÓ ÚR BEVONULÁSA KOMÁROMBA (1938)



AZ ELSŐ DUNA-TENGERJÁRÓ VÍZREBOCSÁ-TÁSA (1934)

A magyar filmhíradók története

A filmhíradók története a film születésének idejére nyúlik vissza. A Magyarországon készült első közérdeklődésre számotartó filmszalag az 1896. évi milleniumi ünnepekről készült. A világháború előtt még nem volt rendszeres a híradó külföldön sem és a »filmújságok« pótolták. Az 1914–18-as háború filmre vett haditudósításai jelentős lépéssel vitték előre a híradó ügyét.

A háború után az önálló magyar külügyi kormányzat azonnal felismerte annak szükségességét, hogy a külföldet Magyarországról a hírközlés minden eszközével — így film útján is — tájékoztassa. Ezért alapította a külügyminisztérium az *East News-Reel-Ltd.*-et, mely a belföldön ugyan nem adott ki filmhíradót, de a magyar eseményekről készült felvételeket szállított a külföldre. Az átmeneti rendkívüli idők után elhatározták, hogy magánvállalkozásra bízzák a film-hírszolgálatot. 1923 novemberében a Magyar Távirati Iroda Rt. égisze alatt

megalakult a Magyar Filmiroda a bel- és külföldi magyar film- és fénykép-hírszolgálat ellátására. A Magyar Távirati Iroda élén akkor leveldi *Kozma Miklós* állott, aki 1941-ben bekövetkezett haláláig páratlan éleslátással és széleskörű tudással vezette, fejlesztette és virágoztatta fel a magyar hírszolgálat ellátására alakult vállalatokat. A MTI, az MFI és a Magyar Rádió munkássága a modern hírszolgálat minden ágát egyesítette és egyedülálló szervezetével számos ország számára mutatott általánosan elismert, követendő példát.

A Magyar Filmiroda első »Magyar Híradó«-ja 1924. február 27-én jelent meg egyetlen példányban, melyet elsőnek a budapesti *Décsi (most Deák)* mozi mutatott be. Fél esztendő alatt, 1924. szeptember elejéig a Magyar Híradó példányszáma 4-re és azt bemutató mozgók száma 25-re emelkedett. 1926. elejéig a példányszám fokozatosan 7-re és a játszó mozgók száma 120-ra növekedett.

Szabad műsorkötés

Az első időben a Magyar Híradó szabad műsorkötés tárgya volt, vagyis a Filmiroda a mozgóknak minden egyes híradót újból felajánlott. A kezdeményező munkásságot hamarosan siker koronázta. A mind népszerűbb híradót egyre több mozgó játszotta. Ugyanakkor nemzetközi vonatkozásban is példát adott, mert a nagy nemzetek közismert híradói mellett az európai kis nemzetek közül Magyarország adott ki első-

nek nemzeti híradót. A híradó szervezetét azóta számos országból tanulmányozták és a magyar példát sokfelé követték.

Számos felvétel bemutatása közérdeklűnek látszott. Ezeket a vallás- és közoktatásügyi miniszter kötelezővé tette. Így a Magyar Athletikai Club 60 éves jubileumáról, a *Széchenyi centennáriumról*, a *bécsi árvízről* stb. készült híradókat.

1926 óta minden moziban játsszák a magyar híradót

A kultúrpolitikai elgondolások, valamint a szakmai szempontok is ekkor már mind jobban előtérbe tolják a mind szívesebben fogadott Magyar Híradó rendszeres bemutatásának gondolatát. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a MMOE és a Magyar Filmiroda közös kérelmére 1926-ban a Magyar Híradó játsszását az ország összes mozgóképszínházában kötelezővé tette. Az első kötelező híradó 1926 március 18-án megjelent, 108-as számú volt. A híradó ekkor 7 példányban jelent

meg. A játszási idő megrövidítése kívánatosabbá tette a nagyobb példányszám készítését. Ezért 1927-ben a Filmiroda megállapodást kötött a MMOE-val, amelyben a játékidő megrövidítésének biztosítása érdekében lemondott az addigi években élvezett 20%-os hasznáról és a mozoknak önköltségi áron vállalta a híradószállítást, hogy az így előállított különbözetet is kópiakészítésre fordíthassa. Azóta a mai napig önköltségi áron kapják a mozgók a Magyar Híradót.

Csereviszony a külföldi államokkal és a hangos film feltünése

A fejlődés *következő lépése* volt az 1928-ban létesített olasz csereviszony, amellyel a későbbi külföldi kapcsolatok alapját vetette meg a Filmiroda.

Gyökeres újítást hozott az 1931-ik év. Európában ekkor már elterjedt a hangosfilm. A Filmiroda is igyekezett lépést tartani a nemzetközi fejlődéssel. Hatalmas áron beszerezte az akkor legnagyobb ritkaság számba menő Tobis-Klang rendszerű hangos filmfelvevő berendezést, amely személyautóba szerelve bárholva követte az eseményeket. A közismert *»hangos autó«* ma is üzemben van és a fővárosi központtól a határokig 12 éve járja az országot. A hangosfilm bevezetése a hangfelvevő berendezésen felül

szükségessé tette az egész műszaki felszerelés átalakítását, bővítését és további fejlesztését. Ezen a téren számos találmányával és konstrukciójával tette ismeretessé nevét a Filmiroda technikai igazgatója, *Pulvári Károly* gépészmérnök.

A híradó hangosítása jelentősen elősegítette a külföldi kapcsolatok kiépítését. A berlini UFA híradószolgálatával kötött megállapodás biztosította a Magyar Híradó számára mindazokat az értékes felvételeket, amelyeket Németországban és *egyéb területeken, sőt a tengerentúlon is az UFA magának felvett, illetve megszerzett.* Ezt követően számos ország híradó vállalkozásával létesített csereviszonyt.

Magyar felvételek a külföldi híradókban

Magyar szempontból azonban még többet jelentenek az ugyanezen az úton Németországba, ill. távoli országokba eljuttatott magyar cserefelvételek. Az ettől az időtől kezdve már Magyar Világhíradó néven ismert Magyar Híradó hossza, a külföldi anyagra való tekintettel, kétszeresére emelkedett. A Filmiroda a korszerű filmhírszolgálat és a külföldi magyar kultúrpropaganda érdekében közvetlen kapcsolatot épített ki Európára és a tengerentúltra mind azokkal az országokkal, amelyekben nemzeti híradókat ad-

tak ki, vagy ahol erre alkalmas szerv dolgozott. A most folyó háborúban természetesen az összeköttetések száma erősen csökkent, ill. a közvetlen érintkezés sok esetben ma lehetetlen.

A nemzetközi filmhíradószolgálat kapcsán elért csúcsteljesítmények közül kiemelhető az 1936. évi berlini Olimpia ideje, amikor minden nap délután az elsőhetes színházakban különkiadások számoltak be az előző nap délig Berlinben lezajlott versenyekről.

Ugrásszerűen emelkedik a híradó másolatok száma

1926-ban az első kötelező magyar híradó két példányban jelent meg. A MFI és az MMOE közötti megállapodás eredményeképpen 13-ra emelkedett példányszámmal 33 hét leforgása alatt 370 mozgó mutatta be az egyes híradókat. A 30-as évek folyamán lassan emelkedett a példányszám és ennek megfelelően rövidült a játékidő. 1938-ban a Magyar Világhíradó 19 példány 26 hét alatt járta be az ország 490 mozgóképszínházát. Az új mozgóengedélyek kiadásával a mozgó emelkedő számát jelentősen növelte a történelmi Magyarország egyes részeinek visszacsatolása. A felvidéki 40 mozgó bekapcsolása a példányszámot 24-re emelte, ugyanakkor a játékidő 22 hét-

re csökkent. *Kárpátjával 15 mozgó tért vissza és a példányszám 25-re emelkedett.* Ezt követően több új színház megnyitása és a játékidőnek 20 hétre rövidítése miatt a példányszámot sikerült 30-ra emelni. *Keletmagyarország és Erdély egy részének hazatérése újabb 40 mozgószínházat kapcsolt be és a példányszámot 39-re emelte.* További 89 színházzal gyarapodott a magyar mozipark a délvidéki területek visszacsatolásával. *Jelenleg a Magyar Világhíradó 55 normál (35 mm-es példányban az ország 770 színházában kerül bemutatásra. A gyorsabb hírszolgálat érdekében a játékidő 14 hétre csökkent.*



ZEPPELIN BUDAPEST FELETT (1931)

PACCELI BIBORÓS, A MAI XII. PIUS PÁPA RÁDIÓBESZÉDE BUDAPESTEN (1938)

EUCHARISZTIKUS KONGRESSZUS. ÉJJELI MISE (1938)

AZ ELSŐ MAGYAR HIRADÓFILMSZÍNHÁZ (FŐBEJÁRAT)

A keskeny mozgók híradóellátása

Külön fejezetet jelent a Magyar Világhíradó terjedésének történetében az ú. n. Keskeny hangos filmszínházak üzembehelyezése. Ezek a kis üzembelátású mozgó filmek azokban



A Filmiroda hangoskocsija

a villamosított községekben működnek, amelyekben a sokkal nagyobb költségekkel dolgozó normál filmszínházak

Az első magyar híradófilmszínház

A híradó iránt érdeklődő közönség kielégítésére kapott engedélyt a Magyar Filmiroda olyan mozgó megnyitására, ahol kizárólag híradókat játszanak. A külföldön elterjedt híradómozgók példájára Budapesten az Erzsébet-körúton épült az első híradófilmszínház, melyet ünnepélyes

400 embernek ad kenyeret a Magyar Filmiroda

A Magyar Világhíradó előállításának és terjesztésének szerteágazó munkáját Töröy Zoltán dr. vezető-igazgató, Mátyás Tivadar dr. igazgató, Ágotay Géza dr. igazgató helyettes vezetésével mintegy 80 főnyi személyzet végzi, — élén Kálló Vilmos osztályvezetővel. A híradóosztály 14 operatőrrel dolgozik. Az elsők között Kerti Lajos, Horváth József, Somkúti Ist-

nem tudnak megélni. Elnevezésüket azért kapták, mert a filmeket 16 mm széles változatban vetítik. A legelső keskeny mozgót 1937-ben helyezték üzembe, attól a gondolatától vezéreltetve, hogy az ország szegényebb vidéke is megismerkedjék a filmkultúrával. Az első időben minden keskeny változatban bemutatott játékfilmhez kapcsoltak egy híradót, amely ezzel együtt került bemutatásra. Amikor a keskeny színházak száma 1940 végén 100-ra emelkedett, a híradót hét példánnyal, külön játékterv alapján 25 hét alatt járták be azok.

1942 júniusától a keskeny színházakban is kötelező a Világhíradó bemutatása. Jelenleg több, mint 400 keskenyfilmszínház működik, amelyekben a híradó 19 keskeny példányra 21 hét alatt kerül bemutatásra.

A normális keskenyszínházakat összevetve, ma közel 1200 mozgószínház működik országunk területén, amelyben a Magyar Világhíradót 74 példányban vetítik. Megállapítható, hogy a Magyar Világhíradó nézőinek száma többszörösen felülmúlja a legnagyobb példányszámban megjelenő magyar napilapok olvasóinak számát. Szerkesztése felelősségteljes munkát jelent.

külsőségek között 1939. dec. 7-én nyitották meg. A híradófilmszínháznak páratlan sikere volt és már be sem tudta fogadni egy óráig tartó műsoraira a maga közönségét. Így nyitotta meg a Filmiroda a Belvárosi Híradófilmszínházat 1940. okt. 10-én.

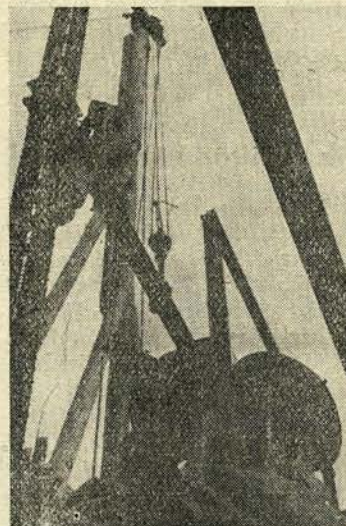
ván, Zsabka Gyula szerepelnek, majd Török Vidor, Friedli Gyula, Kiss Lajos, Tubay László, Nagy László, Kiss Ernő csatlakoznak az előbbi gárda felfrissítésére, kiknek sorait Hegyi Barnabás, Pálházi Gyula, Boér Gábor és Erdős Lajos egészítik ki. A híradó hangfelvételeit a közismert hangos kocsival Sárdi Nándor hangmester készíti.

A felsőbb vezetés irányelvi szerinti dolgozó Híradó-szerkesztőség küldi szét felvételekre az operatőröket, akik fáradságot és lehetetlent nem igen ismerve dolgoznak mindenütt, ahol érdekes esemény történik. Repülőgépeken, harckocsikban, vagy a harctéren küzdők élvonalában éppúgy feladat vár rájuk, mint ipari vagy mezőgazdasági munkahelyeken, sportpályákon, ünnepélyeken, vagy bálteremben.

Lázasan munka a sötét-kamrából a harctéren

Nagyszámú személyzet működik a laboratóriumokban az operatőrök felvételeinek feldolgozásánál és összeállításánál és a híradó példányainak sokszorosításánál. Évente még a mai korlátozott nyersanyagfogyasztás mellett is több, mint 1,200,000 m filmet dolgoznak fel. További adminisztratív szervezet osztja el a filmszínházak között a híradókat, ill. gondoskodik arról, hogy a másolatok színházról színházra idejében érkezzenek.

A bel- és külföldi film- és fényképszolgálatra alapított Magyar Filmiroda ma már széles munkaterületre terjesztette ki tevékenységét. A filmszakma minden területén dolgozik és közel 400 embernek



Dolgozik az operatőr

ad kenyeret. A Magyar Világhíradó azonban változatlanul élvezi az elsőszülött különleges helyzetét, országos jelentőségű érdekei mellett minden más szempont háttérbe szorul.

Gyimesy Kásás Ernő

Készül

az „Asszony a lejtőn”

A Magyar Filmirodában most folynak az „Asszony a lejtőn” c. film felvételei. A film forgatókönyvét vitéz Somogyvári Gyula írta Pierre Maurice „Divercée” c. regényéből. A filmet báró Podmaniczky Félix rendezte, zenéjét vitéz Náray Antal szerezte. Az érdekes film cselekménye az 1900-as évekre nyúlik vissza, amikor Franciaországban a klerikalizmus üldözése idején két osztály áll szemben egymással. Egy vallásos orvos felesége beleszeret egy antiklerikális pártvezérbe, aki a szerény keretek között élő asszonyt elbódítja és mint feleségét a nagyvilági életbe kapcsolja be. Az asszonynak — kinek már első férjétől is van egy gyermeke — megszületik a második fia is, azonban még megkeresztelni sem engedik és vallástalan környezetben nő fel. Csupán egy öreg nevelőnő beszél néha a fiúcskának a Jézuskáról, a gyermek csodálkozva hallgatja ennek az ismeretlen világnak mesebeli szépségeit. A szülők keveset törődnek a gyermek nevelésével, különösen a lelkével s a nevelőnőkre bízott gyermek elvesz a nagyváros forgatagában. A kislány egy templom elé téved s a járó-kelőkől megkérdi, ki lakik e nagy épületben. Isten lakik itt, felelik a gyermeknek az emberek.

A megtévedt asszony aggodva talál elveszett fiára, akit most már megkeresztelnek s a vallástalan pártvezért eltapossa az élet, a megtévedt asszony pedig visszatér első férjéhez és most már örök vallásosságban békeesen élhet a család.

Az asszony szerepét Szilágyi Szabó Eszter játssza. A többi szereplők: Timár József, Greguss Zoltán, Fáy Béla, Harsányi Rezső, Bilinszky Ibolya, Pápay Klári.

Felvételek vezetője Csapó Géza Gyártásvezető: Jeszenszky Ferenc. Operatőr: Kerti Lajos. A film a Modern Film produkciójában készült.

Van filmszínésznői utánpótlásunk? Van!

Négy kisleány első interjúja a Hunnia-műtermében

Négy pirospöttyösruhás, fehérkötényes, piros maslis, fekete félcipős — ha félre nem értenék, azt mondanám, »esókolnivaló« — gyönyörű szép kislány ül a családi ház halljában. Szorgalmas kis kezükben kézimunkaráma. Buzgón öltögetnek, nem is csoda! Az asztalnál ül a papa (aki nem más, mint Bilicsi Tivadar) éppen egy névjegyet tart a kezében. A kis mindeneslány szerényen húzódik meg mellettük...

Hallatlan, — kiált a papa, mire a négy kislány hozzászalad s egymáson túlléccitálva érdeklődnek: *mi az, mi történt?*

Az »Éjjeli zene« első forgatónapja van a Hunniában. A film egyik érdekessége, hogy négy vadonatúj kislányt avat filmszínésznővé. Valamennyien Makkay növendékek, illetve az egyik, már rádióból jól ismert egyéniség.

Lórán Lenke, Kertay Lili, Molnár Ibolya és Halassy Marika a négy új fiatal színésznő neve és most itt ülnek körülöttem a hall egyik kiugrójában és az első interjújuk izalmában oly gyorsan felelnek a kérdéseimre, hogy nem győzöm azokat jegyezni noteszomba.

Lórán Lenke a legtúzrólpattantabb egyéniség, valamennyiük között. Nem hiába hívja mindenki ezt a kedves, örökké csacsogószájú kislányt (bocsánat kis művésznő!), »Szemtelenkének«.

De hagyjuk őt magát szóhoz jutni:

— Kisebb koromban úszóbajnoknő is voltam és tulajdonképpen már nem is vagyok újonc a művészsakmában — mondja gyorsan, kicsit szerénykedve, kicsit kényeskedve, mosolyogva. Négy évvel ezelőtt már az Operában táncoltam és most pedig úgy örülök, hogy szerepet kaptam ebben az aranyos filmben.

Most Kertay Lilitől kérdezem meg, hogy hogy került a színészpályára. Ő már a komoly, az érettségizett hölgy kimért beszédmodorával válaszol.

— Amikor elhagytam a gimnázium padjait azonnal beíratkoztam a színiiskolába.

Közbeválogok:

— Nem lehetett az nagyon régen, ugye?

— Bizony csak most szeptember óta és mostpedig már szerepet kaptam a filmnél. Kis korom óta színésznő akartam lenni. Sokat szerepeltem iskolai előadásokon s olyart jó érzés volt, amikor átérezve akkori szerepeim cselekményét emberi lelket ábrázolhattam, a magam egyéniségén keresztül. Egy kis intermezzo követke-

zik. Bán Frigyes a film öröklé nyugodt, finom, nagynevű rendezője jön a társaságunkhoz és a lányokra mutatva mondja:

— Tudod, ha »lányoknak« hívjuk őket, akkor nem is hallgatnak oda. Csak akkor hajlandók a következő jelenet-höz rendelkezésre állani, vagy a kulisszák mögül előjönni, ha kifejezetten »művésznő« címet használunk.

Kolozsváron nincs intrika a színészek között — mondja Ölvédy Zsóka

Budapesti színház és filmkörökben az utóbbi időben ritkán hallottunk hírt Ölvédy Zsókaról. Most is véletlenül találkoztunk vele a filmgyárban, ahol a Hunnia »Éjjeli zene« című filmjében játszik egy kedves szerepet.

Két jelenet szünetében beszélgetünk el vele.

— Már öt éve asszony vagyok. A férjem orvosszázados és szintén Kolozsváron szolgál. A kolozsvári színháznál két éve működöm és bizony szívem akárhányszor viszsza-vagyok — nem Pestre! — nem is a pesti színházhoz, hanem — a filmhez. Nagyon hiányzik Kolozsváron a filmgyár, el sem lehet képzelni, hogy milyen fellendülést hozna ez, a kolozsvári művészi életbe és egyáltalán az erdélyi részek művészi életébe.

— Nincs diszsonancia, hogy feleség is, háziasszony is és színművésznő?

— Hála Istennek a mi esetünkben, már ami az úramat és engem illet, nincs szó diszsonanciáról. Nagyon szeretem a színházat, nagyon szeretek játszani, könnyen összeegyeztetem a két hivatást, mert mindegyiket annak tartom!

— Milyen a privát színészelet Kolozsváron?

— Igazán a legnyugalmasabb időmet töltöm most ott a színészek között nincs intrika, a közönség édes és mi kell egyéb egy színész működési területéhez?

— Milyen szerepet szeretne játszani filmben?

— Hát igen! Ez az, ami egy kicsit fáj. Persze inkább csak azért, hogy egy nagy szerepben megmutathatnám igazi képességeimet és színészi értékemet. Egyszer már úri ruhában szeretnék játszani valami más szerepet is, mint mindig kis »trampli« szerepeket. Különböznél mindent szeretek játszani, hiszen a mesteriségemhez, illetve bocsánat a hivatásomhoz tartozik.

— Ebbe a Hunnia filmbe egész véletlenül kerültem bele. Bingert vezérigazgató úr említette annakidején, hogy ha Budapestre jövök, adjak magamról hírt. Most is úgy történt, mivel egy helyen szoktam megzárlni itteni tartózkodásom alatt, megérkezésem után egy-két napra már várt a levél... a »behívó«...

Ezen a melyen, e sorok keretében üzenjük a tehetséges szép Ölvédy Zsókanak, hogy a kolozsvári filmgyár tervei a legilletékesebb körök asztalán is méltánylásra találtak. S ha majd megvalósulnak a tervek, akkor Ölvédy Zsókanak nem kell Kolozsvárról filmkirándulásokat tenni Budapestre olyan szerepekért, amelyekben istenáldotta tehetségének csak részeit csillogtathatja meg, hanem ott lesz a kolozsvári filmgyár, az erdélyi tisztalevegőjű filmélet és a várvárt nagy szerep...

Ezen mindnyájan nevetünk. A »művésznő-lánykák« pedig mind egyszáj mondják: *Igenis, persze, hogy művésznők vagyunk!*

Molnár Ibolya halk szavú, csendes egyéniségű kislány lehet, mert amikor hozzá intézem a kérdéseket, majdnem szemét lesütve válaszol azokra:

— Édesapámnak van egy filmgépje. Azzal sok felvételt csinált rólam s amikor az ismerősök vagy társaság előtt levetítették a filmeket, mindenki azt mondta, hogy miért nem próbálom meg a »nagy filmnél« is a szerencsémek. Minthogy pedig édesapám a sport révén (az Ibolya Molnár Ignácnak, a világhírű magyar labdarúgó trénernek a kislánya) több filmessel volt ismeretségben, egyszer elhozott ide a filmgyárba és próba-felvételt csináltat rólam, aminek az eredménye az lett, hogy...

— ...itt van és minden eredmény megvan arra, hogy az édesapja hárnevét tovább viszi, — felelem.

Halassy Marika annyira szerény, hogy a társaságunktól kissé hátrább ül és mintha csak külön díjaznák a kézimunkát, rendületlenül folytatja a hímzést. Szinte félek megszólítani s amikor hozzáforgulok. Helyette a kis Lenke válaszol:

— Ő a legfiatalabb közöttünk. Két hónappal is fiatalabb nálam, pedig én is csak 16 éves vagyok. Mégis ő tekinthet vissza a legidősebb aktív művésznői »karrierre«. A rádióban sokat szerepelt már így hát neki könnyebb a helyzete a siker dolgában, mint nekünk, hiszen a nevét is ismeri a közönség, míg nekünk »kemény munkával« kell majd megdolgozni minden egyes jó kritikáért, sikerért, elismerésért.

(Lenkében úgy veszem észre, szónoki tehetsége is van!)

Az idő azonban múlik. A következő jelenet próbálásához készen áll minden. A négy kislány ismét elfoglalja kijelölt helyét, kezükbe veszik ismét a hímzőrámát és az »Éjjeli zene« készül tovább...

—cs—

(Cs. M.)

Ime, itt a legfiatalabb sztárjelölt, 4 éves és csak akkor énekel, ha kedve tartja

A következő pár sorban bemutatjuk a magyar filmgyártás legújabb, egyben legfiatalabb »sztárjelölt«-jét. Olyan kicsiny, hogy nekem a térde-
míg alig ér fel (igaz, hogy ugyancsak kinőtem Isten markából) olyan édes, min táz egy éves lépesmész és olyan öntudatos, mintha sikerekben máris lepipálta volna a »nagy Karády«-t. Ugy bizony!

Találkozásom ezzel a szöke csöppséggel így történt:

Az egyik elmúlt délelőtt

Zombory György a Hunnia fiatal gyártásvezetőjének szobájában ültünk. Kint az áprilisi meleg nap aranyesőt zúdított a gyár üdezőld park-részére.

— Nemsokára lubickolni mehetünk — szölt Zombor — miközben mindketten sóvárogva néztünk ki az ablakon keresztül a fénytengerbe.

Ebben a pillanatban nyílt az ajtó... és valahol az ajtó alján belépett egy apróka, szöke kis angyal. Az ajtó nesztelenül becsukódott mögötte, nyilván valaki kintről bezárta.

Mielőtt még akármelyikünk megkérdezhetné volna, a pöttyömnyi látogatótól, hogy mi járatban van, büszkén kimondta: (közben rózsaszínű tüllruhácskája két szélét kecsesen megfogva pukedlit csinált a »bácsik« felé).

— Színésznő akarok lenni!

— Ejnye ebadtal Egymásra néztünk Zomboryval.

— Na Gyurka, mit szólsz ehhez?

Zombory az ő jellegzetes mosolyával már felelni készült, amikor megszólalt a telefonja. Mialatt heszél, magamhoz inttem a kislányt és életének első intervjúját csináltam meg vele.

— Hogy hívnak?

— Török Ágika vagyok és mindössze négy éves, — hangzott a meglepő és magabizó felelet.

— És komolyan színésznő akarsz lenni?

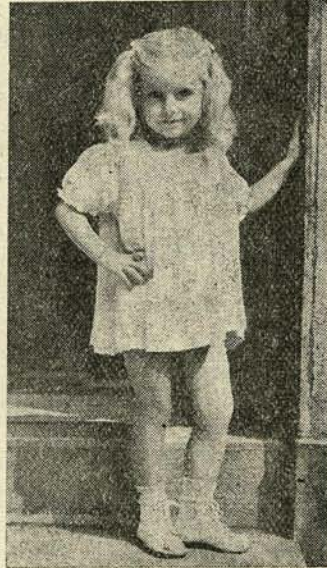
— Igen, még hozzá nagy színésznő, bácsi kérem!

— És játszótál már valahol?

— Igen, én már játszottam, a moziban!

— Moziban? és melyik filmben?

— Nem filmben, bácsi kérem, hanem honvédműsor-



ban. Én énekeltem el a »Valahol Oroszországban«

— Apukád micsoda?

— Most katona és védi a hazát, hogy nekem meg a többi magyar gyerekeknek legyen mit papálni.

— Kint van az orosz fronton apukád?

— Hát a jó Istenkének már hazajött és még hozzá este jött haza. Én már aludtam. Anyuka engem mindig lefektet korán. És amikor Apuka hazajött, akkor felébresztett Anyuka és én ott láttam Apukát az ágyam mellett és én nagyon megörültem, még sírtam is.

Amint ez az aranyos csöppség beszélt, pillanatról-pillanatra »ennivalóbb« lett. Szinte magam elé képzeltem, amikor majd idők múltán valamelyik mozgóképszínházunk vásznán fog megjelenni kedves »kicsinységében« és akkor a hangszórón keresztül fogom hallani gyermekhangját.

— Hát aztán bemutatnád-e nekünk a »művészetet«?

— Szavaljak versikéket? — mert ilyet is tudok!

— Jó, majd fogsz szavalni is, de előbb énekelj valamit,

hiszen azt mondtad, hogy énekelni is tudsz.

Zombory Gyurka éppen befejezte a telefon beszélgetését és most mindketten növekvő kíváncsisággal várjuk, hogy megszólaljon a »sztárjelölt«.

— Csak szavalni fogok és nem énekelni, mert ahhoz most nincs kedvem!

Hát ennek fele sem tréfal! Ez a gyermekpalánta úgy beszél már most, mintha nem ő jött volna hozzánk, hanem mi könyörögnénk neki, hogy vállalja el a »legnagyobb« magyar filmben a »legfőbb« szerepet.

— Igen, bácsi kérem, most nem énekelhetek, mert fáj a torokcskám, de szavalhatok.

Az intervjúvoló ujságíró szerepét egy kis időre most Zombory Gyurka veszi át.

— És mond csak kislányom mikor akarnál játszani?

— Akár most is!

— És mit szeretnél játszani?

— Én nagy színésznő akarok lenni, aki táncol és énekel. Én nagyon szeretem a kifésített néniket...

Nehezükre esett végeztük kítani ennek az ártatlan kis csevegésnek, de kénytelenek voltunk vele, mert a Hunnia soron következő filmjének forgatását akkor kezdték el és nem akartuk elmulasztani, hogy a kezdőjelenetek felcéléit ne láthassuk.

A négy éves kis Török Ági azonban nem hiába járt a Hunniában. Biztos, hogy a jövőben találkozni fogunk vele a mozivászonon s akkor majd a közönség ítélete fogja eldönteni, hogy valóban nagy színésznő lesz-e. Mert tehetsége, az van hozzá...

Cs. M.

Magyar nevek a német filmgyártásban

A háborús nehézségek ellenére is nagy lendülettel dolgozó német filmműtermek gyártási jelentéseiben gyakran bukkannak fel magyar nevek. A legkülönbözőbb munkakörökben szerepelnek és nyugodtan mondhatjuk, igen nagy sikerrel. Az alábbiakban egy csokorraló adatot gyűjtöttünk össze a német filmek jelenlegi magyar közreműködőiről.

Most folynak a külső felvételei a karinthiai hegyek között a »Frau meiner Träume« című UFA-filmnek. Forgatókönyvét írta Vaszary János, női főszereplője Röck Marika. Bécsben nagy sikerrel mutatták be Willy Forst legújabb filmjét »Frauen sind keine Engel« címmel. Forgatókönyvét Ciffra Géza írta és ő a rendezője a most készülő »Fehér álom« című Wien-filmnek. A Tobis berlini műtermeiben most készül a »Geliebter Schatz« című vígjáték Vaszary Gábor »Bubus« című darabjából. Most játssza nagy

sikerrel az Uránia »A nagy per« című UFA-filmét, rendezője Borsody Ede. Ugyancsak ő írta a Wien-film »Istenek kedvence« című Mozart-filmjének forgatókönyvét, a film díszleteit pedig testvére, Borsody Gyula építette. És végül ne felejtsük el a magyar tehetséget Berlinben ért legnagyobb kitüntést: Az UFA jubiláris színesfilmjét, a »Münchhausen«-t is magyar ember, Baky József rendezte.

BEMUTATÓFILMSZÍNHÁZAK MŰSORA

ÁTRIUM	Házassággal kezdődik	IV. 9-től	M. F. I.
DEÁK	Legény a gáton	IV. 8-től	Siker
FORUM	Csalódás	III. 29-től	Palatinus
KASZINO	Házassággal kezdődik	III. 21-től	M. F. I.
KÖRZŐ	Csalódás	III. 26-től	Palatinus
NEMZETI APOLLÓ	Legény a gáton	IV. 8-től	Siker
OMNIA	Késő	IV. 11-től	Daróczy
RADIUS	Örök álarc	IV. 19-től	Deák
SCALA	Az első randevu	IV. 7-től	Ufa
SZITTYA	Opiumkeringő	III. 26-től	Balogh
URÁNIA	Házassággal kezdődik	III. 21-től	M. F. I.
	Istenek kedvence	IV. 15-től	UFA

Ópiumkeringő

Írta és rendezte: *Balogh Béla*
Cenzúra: *aluli*

Zene: *Galánthay Béla*

Főszereplők: *Karády Katalin, Jávor, Greguss, Petrovičs Szvetisláv, Pálóczy László, Baksa-Sóos László*

Balogh Béla rendező filmet írt. Érdekes meglátásban különös témát keresett feldolgozásának tárgyául, mely természetes valószerűséggel tud újat nyújtani. Az író is a rendező szemével látja a dolgokat s ez a határozott megérzéseken épülő film komoly egységben tárja fel mondanivalóját.

A mondanivaló azt a régi tételt igazolja, hogy a barátság még férfiak között is csak addig a határig lehetséges, ahol a mindent elsöpítő szerelem ereje nem kúszálhatja össze ennek a legértékesebb érzelmenek szálait. Hiába itt minden fogadkozás, gyermekkori »vérszerződés«, hiába a férfúi közös sors és egyenrangú társadalmi elhelyezkedés, mert a szerelem vakká tehet és könyörtelenül tudja lerombolni évtizedek munkáját is.

Őt férfi vonul pihenőre egy tóparti villába, hogy néhány napig megszabadulva a társadalmi formáktól pusztán barátságuknak élhessenek. Tulajdonképpen egy húsz-éves érettségi találkozó-ról van szó, mely nem merül ki egy étterem eszem-iszomjában, vagy egy lokál »mulassunk egyet« levegőjében, hanem ezt az összetartó érzést kiviszi a természetbe, ahol halászni, vadászni lehet, ahol egy küssé ősember lehet a civilizációtól agyonhajszolt középosztálybeli ember is.

Az öt barát: a híres kritikus (Jávor), a bankár (Greguss), a zeneszerző (Petrovičs), az orvos (Baksa-Sós), a színész (Pálóczy) egy kedélyes vacsorán igyekeznek feleleveníteni a régi emlékeiket. Legelső megnyilvánulás az, hogy a kitűzött néhány pihenő nap alatt mindenki gátlásmentesen viselkedhetik és öltözködhetik. A nyugalom azonban nem tart soká,

A híres énekesnő autóját árvíz tartóztatja fel és így a legénylakban talál menedéket. A feltűnő szépségű hölgyvendég (Karády) pillanatok alatt megváltoztatja a nyugalmi helyzetet s az otthon a megbolygatott hangyaboly mozgalmasságával telik meg.

Az újságíró kivételével már valamennyi tagját is-



Karády, az »Ópiumkeringő« főszereplője

meri a társaságnak a művész, kinek kíváncsisága éppen a maróttollú kritikus iránt a legerősebb. A találkozás nem a legszívélyesebb formák között történik meg s a kritikus szavaiban és cselekedeteiben is következetes: nem hódítja meg sem a nő szépsége sem a hírneve. Az énekesnő felveszi a harcot, imponál ennek az egy férfinak a hajthatatlansága, de ugyanakkor bosszú is fűti lelkét, hiszen valaha az a férfi végezte ki tollával az egyik szeretettjét. A nőlenek tábora valóságos leánykérő inváziót indít a szép vendég ellen, a művész azonban már ég a bosszútól, hogy megpuhítsa a legnyakasabb ellenfelét is. A bankár és újságíró is riválisokká

válnak s egy szerencsétlen véletlen csaknem életébe kerül a bankárnak. Látszat szerint az újságíró elsült fegyvere nem a véletlen, hanem a féltékenység műve volt s itt a pillanat, mikor a koronatanú kivégezhető ellenfelét. Azonban már a szép tanú is szerelmes. Vak gyűlölete egy el nem mondható érzésben tesz pontot az öt barát fogadalmára.

A téma feldolgozása hul-

kedves és a Pál-utcai fiúk közvetlenségére emlékeztet. A felnőtt férfiak együttese kissé naív. (Olyan jómegjelenésű urakat, mint a filmen szereplő férfiak aligha hozhat az élet olyan helyzetbe, hogy percenként vagy óránként kérjék meg egy énekesnő kezét.) Kétségkívül műfatságos helyzeteket teremt a rendező.

A mulattatás eszközei azonban sok bájít rejtenei magukban, melyekről ráismerhetük Balogh Béla egyéni megoldásaira és senki mással össze nem hasonlítható finomságaira is. A dalbetétet szintén Balogh Béla írta. Szokatlanul modern felfogásban, bár nem azzal az ízzel, ami az egy hallásra megtanulható slágerszámokat jellemzi. A díszletek szépek, stílusosak. A fényképezés bizonyos egyenetlenséget mutat. Néhol igen előnyösen mutatja be Karádyt, másutt pedig főleg világítástechnikai készültségből néhány előnytelen képet produkál. A szereplők közül Jávor briliáns. A kitűnő mondanivalót annyira meggyőződéssel fűti át, hogy ez a naturalizmus megvázza az újságíró is. Jávor kritikusa a leghűbb képe az eddig filmen feldolgozott újságíró típusról. Petrovičs Szvetisláv mint házigazda elbájoló, azonban mint szerepe szerinti zongoraművész nem meggyőző. Greguss játéka erőteljes. Pálóczy és Baksa Sóos figurája nem elég piasztikus. Az inas C (Turán Endre) lelkiváltozása kitűnő. Végül Karády énekesnője kissé unalmas egyformasággal perget a Karády-szerepek sorában. Játéka nem mutat külön fejlődést és nem ad újat, Balogh Béla kezében sem. Ruhái közül az egyszerű angolosok jobban emelik figuráját, mint a keresett dekoratív stílus.

Egészbevéve a film szórakoztató és a jó játékfilmek számát szaporítja.

(Gy.K.E.)

**Azonnali belépésre
gépészt keresünk
URÁNIA MOZGÓ, CEGLÉD**

Pista tekintetes úr

Különös filmplakát színesíti Budapest plakátoszlopaít. Az ezüstszürke plakát vörös betűi különös harmoniával tűnnek ki az ezernyi hódító reklámplakát közül. Csak közelebbről szemügyre véve győződhetünk meg róla, hogy a kitűnő nyomat nem nyomdatechnikával vagy a művész ecsetjével készült, hanem a betűrajzoló és fényképész közös munkájának eredménye.

Az újszerű plakát *Manninger* János ismert filmállományképező kiváló munkája.



A fényképnagyítás 2x5 méter. (6x6-os Rolleiflex negatívról készült.)

A jókedvű magyar legény Jávor Pál a »Pista tekintetes úr« a Scala filmszínház előcsarnokában 3.50x5 méter nagyságban hasonló technikával az »Egy bolond százat csinál« kitűnő előzetes plakát díszíti a mozgó előcsarnokát. Filmgyártó vállalatunk költségvetési keretei nem engedik meg, hogy amerikai méretű plakátokat nyomtassunk és ez a takarékoság elveinek sem felelne meg.

A jó ízlés, magyar ötletesség ezúttal is megtalálta az utat az egészséges megoldáshoz. Gratulálunk az úttörőnek.

Országos Mozgóképvizsgáló Bizottság által engedélyezett filmek

Svihákok (Tre Glada Tokra) (Horváth János) hangos vígjáték 5 felvonásban, a Viking-Gloria filmgyárban 1941. évben készült, 2715 m. hosszú **mozgófényképeket.**

Nyilvános előadásra alkalmasnak találta és a mozgófényképezetekben a magyar nyelvű mozgófényképek kötelező bemutatására előírt arányszám-ba beszámíthatónak minősítette:

Szeptember végén (Modern Film) hangos dráma 5 felvonásban, a Hunnia filmgyárban, 1942. évben készült, 2506 m. hosszú filmet, **mint Magyarországon készült, magyar nyelvű mozgófényképet.**

Külföldre kivinni engedélyezte:
Valahol Oroszországban... (Palatinus) énekes film 1 felvonásban, a Kovács és Faludi laboratóriumban 1942. évben készült, 387 m. hosszú,

Jégkorongbajnokság (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában, 1943. évben készült, 20 m. hosszú,

Sílesikló bajnokság (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1943. évben készült, 32 m. hosszú,

Teniszezőink (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1943. évben készült, 26 m. hosszú,

Bajtársak (Pergőképforgalmi) háborús dráma 9 felvonásban, a Hunnia filmgyárban 1942. évben készült, 2346 m. hosszú **mozgófényképeket.**

Százarcú ember. (Lassa Maja), (Jupiter) hangos filmtörténet 7 felvonásban, az Európa filmgyárban 1942. évben készült, 2782 m. h.,

UFA világhíradó 185. (Auslandstunwoche Nr. 185), (UFA) hangos riport 1 felvonásban az Univerzum filmgyárban 1943. évben készült, 346 m. hosszú,

LUCE olasz világhíradó 76. (Hunnia) hangos riport 1 felvonásban, a LUCE filmgyárban 1943. évben készült, 303 m. hosszú,

UFA magazin 5. sz. (UFA Magazin Nr. 111.), (UFA) hangos riport 1 felvonásban, az Univerzum filmgyárban 1943. évben készült, 305. m. h.,

UFA magazin 6. sz. (UFA Magazin Nr. 112.), (UFA) hangos riport 1 felvonásban, az Univerzum filmgyárban, 1943. évben készült, 280 m. h.,

Magyar világhíradó 998. (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1943. évben készült, 226. m. hosszú,

Új élet Párisban. (Neues Leben in Paris), (UFA) hangos riport 1 felvonásban, az Univerzum filmgyárban 1942. évben készült, 380 m. h.,

Legény a gáton. (Siker film) hangos burleszk 4 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1943. évben készült, 2138 m. hosszú,

UFA világhíradó 185. (német be-

széddel), (Auslandstunwoche Nr. 185. Deutsch gesproch), (UFA) hangos riport 1 felvonásban, az Univerzum filmgyárban 1943. évben készült, 346 m. hosszú,

Erted... (Lángoló alkonyat), (Späte Liebe), (Budapest Film) hangos színmű 6 felvonásban, a Wien filmgyárban 1943. évben készült, 2663 m. hosszú mozgófényképeket,

Késő... (Mester Film) hangos dráma 5 felvonásban, a Hunnia filmgyárban készült, 2413 m. hosszú filmet, **mint Magyarországon készült, magyar nyelvű mozgófényképet,**

HIRADÓ



78. sz.

A Duce szívélyes találkozója az Itáliába érkező Kállay Miklós magyar királyi miniszterelnökkel.

Bariban Japán Barátainak Egyesülete megnyitja szakosztályát.

Spanyolországból. A San Fernando Tengerészeti Iskola növendékei, jövőre spanyol tengerész tisztek, katonai gyakorlatai.

Svájcból. Jelenetek a Losanban lefolyt svájci műkorcsolyázó bajnoksági mérkőzésből.

Polgári mozgósítás. A postai szolgálatban is fokozatosan elfoglalják a nők a fegyverviselésre alkalmas férfiak helyét. A levélhordó hölgyek munkában, egy elosztó központban.

Tunéziából. Jelenetek Tunézia hadszínterein folyó harcokból. A központi hadszíntér egy szakaszán, ahol ellenséges teherautók mozgalmát jelentik, egy gyors olasz szaharai járőrség kémlelőszemlére indul. A járőrök a jelzett szakaszra érkeznek. A tiszt jelzi, hogy a teherautók egy csoportja a gát elé érkezett, mire a járőrök feléjük közelednek, hogy végül harcbakeveredjenek az ellenséggel. Útközlet a sivatagban. Az ellenség heves tűzváltás után kivonja magát a harcból.

Felelős szerkesztő:

MATOLAY K. GÉZA dr.

Felelős kiadó:

LIEBER LÁSZLÓ dr.

Kiadóhivatali főnök:

GYIMESY KÁSÁS ERNŐ

Készült a

»Jövő« nyomdászövetkezet műhelyében
Budapest, IX., Erkel-u. 17.

Telefon: 182-278.

Felelős vez.: Demjén Ferenc.



PAULA WESSELY
idei nagy filmje:

További főszereplők: **HÖRBIGER**
ATTILA, FRED LIEWEHR

Rendező: **GUSTAV UCICKY**

ÉRTED!

*Húsvétkor kerül bemutatásra
egyszerre két premierfilmszínházban!*

Forgalombahozza:



BUDAPEST, VII., RAKÓCZI-ÚT 52. TELEFON: 22-44-35



Budapest
1943.
április 21
V. évf.
16. sz.
Egyes
szám ára:
70 fill

ERŐS LÉNYEK

SZERKESZTI
D. MATOLAY
K. GÉZA

Elkészült Kalmár László rendezésében a legújabb Hausz Mária produkció, a

„Fekete hajnal”

LUKÁCS MARGIT

NAGY ISTVÁN

